

Memorandum

Datum : 13 juni 2006
 Aan : Cie WEM
 Van : J. Binnekamp Tel.: 3855
 Onderwerp : wijziging urgentiesystematiek bodemverontreiniging

Op 1 januari 2006 is de vernieuwde Wet bodembescherming (Wbb) in werking getreden. Een van de aanpassingen betreft het vervangen van het begrip “urgente sanering” met “spoedige sanering¹”. Ook volgens de vernieuwde Wbb moet worden beoordeeld in hoeverre bodemverontreinigingen, gelet op de gebruiksfunctie van de desbetreffende bodem, onaanvaardbare risico’s opleveren voor mens, plant of dier. Als volgens de provincie de resultaten van het uitgevoerde bodemonderzoek uitwijzen dat sprake is van onaanvaardbare risico’s, dan moet de vervuiler of de eigenaar van de ernstig vervuilde locatie de bodemsanering met spoed saneren. De aanpassing betreft echter niet slechts de introductie van het nieuwe begrip “spoedige sanering” maar er zijn ook inhoudelijke verschillen met het oude begrip “urgente sanering”.

De belangrijkste verschillen zijn, kort weergegeven, als volgt.

1. Als volgens het huidige systeem van risicobeoordeling wordt geconstateerd dat sprake is van onaanvaardbare risico’s, dus een spoedige sanering noodzakelijk is, dan dient er altijd uiterlijk vier jaar na die constatering of op een eerder door de provincie te bepalen tijdstip gesaneerd² te worden. Volgens het oude systeem kon weliswaar sprake zijn van een urgente sanering, maar binnen de systematiek was het mogelijk dat de sanering bijvoorbeeld pas na 8 jaar hoefde te beginnen. Dat leidde tot veel onbegrip.
2. Het huidige systeem van risicobeoordeling sluit voor wat betreft bodemverontreinigingen in en in de directe omgeving van kwetsbare gebieden, zoals grondwaterbeschermingsgebieden beter aan bij de doelstellingen en eisen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en de Europese Grondwaterrichtlijn.

Hoewel de Wbb reeds in januari in werking is getreden is het nieuwe risicobeoordelingsstelsel pas afgelopen maand vooralsnog vastgelegd in de Circulaire Bodemsanering 2006 (Staatscourant 2006, 83). Een eerste inventarisatie leert ons dat de nieuwe systematiek waarschijnlijk niet zal leiden tot een toename van het aantal bodemverontreinigingen dat gesaneerd moet worden of dat er saneringen nu sneller uitgevoerd moeten worden. Uitzondering hierop echter zijn bodemverontreinigingen die zich in de directe nabijheid van de circa 30 provinciale grondwaterbeschermingsgebieden bevinden (aantal = 770). De verwachting is dat een deel daarvan eerder gesaneerd moet worden volgens het nieuwe risicobeoordelingsstelsel. In de zomer maanden zal verder geïnventariseerd en geconcretiseerd worden wat de consequenties zijn voor de provincie Utrecht.

¹ Naast het begrip ‘spoedig saneren’ bestaat ook nog steeds het begrip ‘ernstige verontreiniging’. Ernstig betekent dat er een bepaalde hoeveelheid grond (25m³) of grondwater (100m³) verontreinigd is met een of meer stoffen boven een bepaalde waarde (interventiewaarde). Ernstig zegt echter niets over de eventuele risico’s van een dergelijke verontreiniging.

² Let op dat het begrip ‘saneren’ zeer breed is; het betekent eigenlijk ‘risico’s wegnemen’; dat kan door bijvoorbeeld vervuilde grond daadwerkelijk weg te halen en te storten of grondwater op te pompen en te zuiveren, maar kan ook betekenen de grond ‘inpakken’ (isoleren) of grondwaterstromen dusdanig beïnvloeden dat het grondwater niet verder verspreidt (beheersen).